

DISCUȚII ȘI CONSECINȚELE ACESTOR DISCUȚII CU PRIVIRE LA "PRIVATIZAREA" PĂDURILOR DE MARI ÎNTINDERI

Prof. dr. doc. h.c. M. Prodan
Freiburg, Germania

Înainte de a intra în subiect îmi permit să vă atrag atenția asupra anexelor nr. 1, 2 și 3 care conțin unele date asupra mea, căci îmi părea necesar să aveți posibilitatea să vă faceți o părere oarecare asupra aceluia ce scrie aceste rânduri. Aceasta nu înseamnă că vă silesc să le citiți.

Acum trec la subiect :

Fără a ține seama de unele împrejurări de bază, va fi greu să ajungem la o claritate, cu atât mai mult că ceea ce scriu e numai o părere personală.

Unii factori sunt importanți, mai cu seamă când vrem să comparăm situația din țările cu o dezvoltare mai fericită de soartă cu țările peste care trec mereu furtuni, care distrug mult din ceea ce ar fi fost valoros.

Eu am avantajul că am multe legături cu practicieni din toate regiunile și din toate vârstele.

De exemplu, mi-a folosit mult memoriul domnului dr. ing. Smejkal cu care am discutat mult la telefon și de la care am învățat mult.

De asemenea, stau în legătură și cu domnul dr. Aurel Teușan, care mi-a fost student aici la Freiburg și cu care mă înțeleg foarte bine, poate și prin faptul că amândoi suntem bucovineni.

La începutul discuției, trebuie să vedem că nu putem compara situația României cu situația populației, nivelul material și trecutul îndepărtat sau apropiat cu Germania, Austria, Franța, Elveția, nici chiar cu Cehoslovacia sau cu regiunile foste comuniste din fosta DDR.

În România, după regimul comunist, reacția naturală este ca totul să fie împărțit, divizat. Fiecare vrea să profite. În Germania, când se vorbește de

"privatizare" se înțelege mai întâi o ridicare a rentabilității.

Se încearcă alte forme de organizare a marilor întreprinderi și proprietăți forestiere (cum era, înainte 50-60 ani, Casa Autonomă a Pădurilor Statului = C.A.P.S. în România sau și acum O.N.F. = Office National des Forêts în Franța).

Exemplu : De la un fost student al meu din Laarland și care - acum pensionar - a fost și șeful administrației forestiere de acolo, am aflat că ei au de gând să transforme administrația forestieră în o "G.M.B.H." - societate cu garanție limitată, deci o organizație comercială sau, cum spune domnul dr. Teușan despre Bavaria : "Byerische Staatsforst A.G. (Aktiengesellschaft), deci o societate pe acțiuni. **Dar nici unul din actele noii forme de administrație nu se gândește la distrugerea patrimoniului forestier, care e rezultatul unei evoluții de mai multe secole.**

În țările din Vestul Europei, ca și în Europa Centrală și în Nordul Europei s-a recunoscut treptat importanța pădurii din toate punctele de vedere.

Numai în țările mai slabe în curs de dezvoltare sunt exemple dezastruoase în ceea ce privește existența pădurilor în urma unor teorii economice reduționiste cum sunt teoriile neoliberaliste ale lui Milton Friedman și F. Hagek ("Chicago Boys").

De la colegi din Chile și din alte state sudamericane am aflat amănunte dezastruoase în ceea ce privește exploatarea pădurilor și îmbogățirea unor aventurieri. Cum scrie și domnul dr. Teușan, situația administrației pădurilor statului a avut și are mereu greutate financiară.

O problemă ce reprezintă un risc și în Germania Apuseană e că la transformarea în "societăți pe acțiuni" accentul se va deplasa asupra rentabilității prin exploatarea materiilor lemnoase, astfel că rolul influențelor multiple și binefăcătoare asupra culturii și a mediului înconjurător va fi neglijat.

Inalta responsabilitate morală și de lungă durată a silvicultorilor de toate gradele și categoriile va fi neglijată dacă accentul se va pune numai pe exploatare. (în limba germană există termenul cam peiorativ "Holzknecht").

După cum am arătat, aici, în Germania, orice forme noi de organizare s-ar adopta, toate respectă tendința comună : proprietățile consacrate în materie de păduri (pădurile statului, păduri comunale, etc.) vor rămâne respectate. Pădurea este o realitate de lungă durată, care asigură sănătatea și cultura popoarelor.

Pădurile de stat și cele comunale, prin gospodărirea conform principiului dezvoltării susținute, au asigurat de sute de ani o natură și un peisaj sănătos în țările din centrul și vestul Europei, inclusiv în țările nordice.

Aceste aspecte sunt foarte simple, așa cum concluzionează și domnul dr. Smejkal :

"Să se facă mai întâi ordine în țară, apoi se poate discuta despre păduri. Până atunci este bine să rămână acolo unde sunt, adică la stat".

Anexa 1

Am fost încurajat în repetate rânduri să-mi dau și eu o părere în privința unei reorganizări "mai eficiente" a gestiunii pădurilor aparținând statului român.

Problema nu e nouă pentru un om mai în vârstă, cum suntem (sunt născut în 1912 !).

Când mi-am început drumul lung ca inginer silvic la renumita Administrație a Fondului Bisericesc Ortodox Român din

Bucovina, la Cernăuți, prin 1937, problema aceasta era și atunci în discuție. Această administrație, care avea un trecut foarte impunător încă din timpul Austriei înainte de primul război mondial, a servit cu modelul ei pentru amenajare și gospodărire pentru toate administrațiile silvice, chiar și la ocoalele silvice ale statului.

Am avut norocul să fiu trimis de consilierul Petre Ioan, care activa ca expert la Fondul Bisericesc, într-o călătorie de studii de 4 luni în țările exportatoare de lemn (Cehoslovacia, Polonia, Finlanda, Suedia) și în țările importatoare de lemn (Germania, Olanda, Anglia). În această călătorie am fost acompaniat de ing. Ion Rătan (cam cu 6 ani mai în vârstă decât mine, fost coleg cu renumitul ing. I. Popescu-Zeletin).

În darea de seamă despre mine în limba germană apărută în "*Who is Who*" anexa 2, nu am mai amintit acest episod.

De asemenea, în anexa 2 nu am amintit nici de invitația în Brazilia (1977), unde am ținut conferințe la Universitatea Federală, în Cunitiba (Panama), apoi în Belem și Manans în regiunea Amazoniană și la Universitatea Cuimba (Mato Grosso).

De asemenea, și de călătoria din 1993 în Chile, cu conferințele de la Santiago de Chile și Valdivia de Chile.

Anexa 2

Traducere din: "**Wer ist Wer ? - Who is Who**" (în limba germană) **Marcante personalități din toate domeniile. Editura Schmidt - Rombild 103952 - 45039 Essen.**

Prof. Dr. Michail Prodan, Wallstr. 22 - 79098 Freiburg. Fișa de corectură pentru Ediția XXXVI 1997/1998

Textul ultimei ediții :

Dr. rer.nat., dr. forest. h.c.. Prof. de științe forestiere Wallstr.22, 79098 Freiburg (Tel. 26865). Născut: 22 Oct.1912, Rosa, România. Școala Politehnică București, 1931-1936. Inginer silvic 1936. Serviciu

BUCOVINA FORESTIERĂ

silvic în România, 1937-1941. Din 1942, asistent, Docent și Prof. extraordinar (1954) la Universitatea Freiburg. Consilier științific 1962, șeful secției "Biometrie" de la Institutul de Producție Forestieră și Dendrometrie. Ofertă de la Universitatea pentru Cultura Solului din Viena (Austria), refuzată (1965). Profesor invitat la Universitatea din Istanbul (1962).

Tratate : Inventarierea arboretelor - 1951. Biometrie Forestieră - 1961 (trad. în limba engleză, Pergamon Press 1968). Dendrometrie (Holzmesslehre) - 1965. Doctorat de onoare (Dr.h.c.) al Universității din Göttingen - 1968. Membru de onoare a Societății pentru Științe Forestiere, Finlanda - 1969. Membru corespondent al Academiei Italiene de Științe Forestiere, Florența - 1974. Medalia de onoare a Universității de Agricultură din Brno (Cehoslovacia) - 1967. Premiul de onoare a Fundației pentru Biometrie Forestieră a Universității din Göttingen - 1981. Medalia de Merit clasa I a Republicii Federale Germania - 1983. Membru de onoare a Societății "Progresul Silvic", România - 1992. Premiul Georg L. Hartig al Fundației cu același nume, Wiesbaden - 1993. Membru de onoare al Academiei pentru științe Agricole și Silvicultură din România - 1994.

Cunoștințe de limbi străine : româna, germana, franceza, engleza, italiana, spaniola, rusa.

Anexa 3

Acest adaus la anexa 2 îl fac cu recunoștință în amintirea profesorilor mei de la Școala Politehnică din București, dascăli idealști și pasionați : V. N. Stinghe, Marin Drăcea, D.A. Sburlan, Dem. Drâmbă, Const. C. Chiriță, C. C. Georgescu, Gr. Eliescu.

În afara acestor personalități, ca profesori, nu voi uita pe Marin Rădulescu, șeful serviciului "Împăduriri" de la C.A.P.S.. El a condus mulți ani, în legătură cu profesorul Drăcea, lucrările practice de silvicultură în lunile de vară.

Anul VI 1998, nr. 1-2

De la el ne-a rămas recunoașterea că "*omul sfințește locul*". El cunoștea pe toți practicienii în toate colțurile țării, cu care avea mereu legătură. Ne povestea nouă, studenților, despre aspectele lucrărilor de practică în legătură cu greutățile celor ce lucrau deja la cultura pădurilor.

Noi, studenții, nu dădeam întotdeauna mare importanță celor ce spunea "*Marinică*" al nostru (așa îl numeam noi), dar ne impresiona entuziasmul neobosit al lui de a ne călăuzi și sfătui.

Succesul meu la Universitatea din Freiburg și la colegii din practică din Germania nu se datorește meritelor mele științifice "*sau cursurilor mele strălucite*" (vai de ele !), ci interesului meu pentru soarta fiecărui student și viitor coleg.

Cu cei mai mulți am avut legături zeci de ani, mulți dintre ei sunt deja pensionari, alții s-au stins din viață etc.

După aceste anexe, care reprezintă numai un interes personal și secundar încerc să-mi dau și eu părerea mea de practician în privința gospodăririi și în chestia "*scoasă*" la modă în ultimul timp despre "*privatizarea*" pădurilor statului sau a domeniilor de mare întindere.

Freiburg i. Br.
8.4.1997

Din partea redacției

Încercând o completare a scurtei prezentări biografice de mai sus - în care, cu aceeași modestie ce-l caracterizează, atunci când a trebuit să se prezinte pe sine Profesorul a preferat să citeze din cele spuse de alții - prezentăm în continuare o parte din numeroasele sale cărți și articole.

- 1938/39. Anweisungen über die Ausformung des Bau- und Schnittnadelholzes (*Instrucțiuni privind fasonarea lemnului de construcție de rășinoase și a cherestelei de rășinoase*). Rev. Päd. Besprochen i.d. Forstl. Rundschau H. 1. S. 119.
1939. Inhaltsermittlung des Rundholzes in der Praxis (*Determinarea volumului lemnului rotund în practică*). Rev. Päd.
1940. Die innere Struktur von haubaren Gebirgsbeständen (*Structura internă a arboretelor montane exploatabile*). Viața forestieră.
1944. Zuwachs- und Ertragsuntersuchungen im Plenterwald (*Cercetări privind creșterea și producția arboretelor tratate în codru grădinărit*). Diss. Univ. Freiburg.
- 1944/1950. Untersuchungen über die Höhenkurven von Fichtenbeständen (*Cercetări privind curba înălțimilor în arboretele de molid*). AFJZ.
1944. Statistische und mechanische Untersuchungen über die Schaftform (*Cercetări statistice și mecanice privind forma fusului*). Fw. Cbl.
1944. Bestimmung der echten Schaftholzformzahl und der Ausbauchungsreihen aus dem echten Formquotienten (*Determinarea coeficientului de formă natural al fusului și a seriilor de descreștere a coeficienților de formă naturali*) (Anhang bei Bd. 8 der Mitt. d. dtsh. Forstw.). In Zusammenarbeit mit Dr. Krenn.
1946. Der Aufbau des Holzvorrats in Fichtenbeständen (*Structura masei lemnoase în arboretele de molid*) Schriftenreihe d. Bad. Forstl. Vers. Anst. H.4.
1947. Der Stärkezuwachs in Plenterwaldbeständen (*Creșterea în diametru în arborete tratate în codru grădinărit*). Schw. Z. f. Fw.
1949. Aufgaben der ertragskundlichen Forschung im Rahmen neuzeitlicher Forsteinrichtungen (*Sarcinile cercetării privind producția în cadrul actualelor amenajări ale pădurilor*). AFZ. Nr. 30.
1949. Die theoretische Bestimmung des Gleichgewichtszustandes im Plenterwald (*Determinarea teoretică a stării de echilibru în codrul grădinărit*). Schw. Z. f. Fw.
1949. Normalisierung des Plenterwaldes (*Normalizarea codrului grădinărit*) Schriftenreihe d. Bad. Forstl. Vers. Anst. H. 7
1949. Die Bestimmung des Massenzuwachses von Beständen mit Hilfe des Massenzuwachsesprozentes (*Determinarea creșterii în volum a masei lemnoase cu ajutorul procentelor de creștere în volum*). Fw. Cbl.
1950. Probleme der Zuwachs- und Leistungskontrolle (*Problemele controlului creșterii și producției*). AFJZ, Sonderheft. Nr. 5.
1951. Messung der Waldbestände (*Măsurarea arboretelor*). 260 S. m. 50 Abb. u. 71 Übers., Säuerlander. Frankfurt/M.
1952. Mathematisch-statistische Probleme in den Forstwissenschaften (*Probleme matematico-statistice în științele silvice*). Mitt. BI. f. math. Statistik, Jg. 4 H. 1, S. 71, München.
1953. Arbeiten der Freiburg Schule (*Lucrările Școlii de la Freiburg*). AFJZ.
1953. Waldstandsaufnahmen und Bestandesaufnahmen (*Revizuirea amenajamentului și inventarierea arboretelor*). AFZ, Wien.
1953. Genauigkeit der Winkelzahlprobe nach Bitterlich (*Precizia sondajului de inventariere parțială după Bitterlich*). AFZ, Wien.
1953. Verteilung des Vorrates gleichaltriger Hochwaldbestände auf Durchmesserstufen (*Distribuția fondului lemnos pe categorii de diametre în arborete de codru echiene*). AFJZ 124. 4, S. 93-106.
1954. Durchmesser- und Massenzuwachs in Eichenbeständen (*Creșterea în*

- diametru și în volum în arboretele de stejari*). Bf. 9 d. Schriftenreihe d. Bad. Forstl. Vers. Anst.
1956. Möglichkeiten der Zuwachsermittlung (*Posibilități de determinare a creșterii arboretului*). IUFRO, Sek. 25, Oxford Congress.
1956. Bericht über die Tätigkeit des Arbeitskreises für Forstliche Biometrie (*Raport cu privire la activitatea cercului de lucru pentru biometrie forestieră*). AQFZ. Nr. 25
1956. Die wichtigsten Baumhöhenmesser (*Cele mai importante aparate de măsurat înălțimea arborilor*). Forstarchiv.
1957. Hilfsmittel zur raschen Durchmesserermittlung stehender Bäume (*Un mijloc ajutător pentru determinarea rapidă a diametrului arborilor în picioare*). Forstarchiv.
1957. Die Absteckung der Probekreise (*Trasarea cercurilor de probă*). Forstarchiv.
1958. Aus der Holzmesslehre. Kritisches Sammelreferat (*Cu privire la dendrometrie. Referat rezumativ critic*). Forstarchiv. 1951, 1954.
1958. Untersuchungen über die Durchführung Repräsentativaufnahmen (*Cercetări privind realizarea inventarierilor reprezentative*). AFJZ. 1955; H. 1. S. 15-33.
1959. Leistungskontrolle und Fortschreibung (*Controlul capacității de producție și prerogarea*). AFZ, Nr. 11.
1961. Ausgleichung der jährlichen Durchmesserzuwüchse mit Orthogonalpolynomen (*Ajustarea creșterii anuale în diametru cu polinoame ortogonale*). Ber. d. IUFRO-Tagung, Wien. 25-8-53.
1961. Forstliche Biometrie (*Biometrie forestieră*). BLV München.
1965. Holzmesslehre (*Dendrometrie*) J..D. Sauerländer's Verlag, Frankfurt. 644 p.
1965. Zur Wertschätzung des Waldes (*Cu privire la aprecierea din punct de vedere valoric a pădurii*). Schriftenreihe der Forstlichen Abteilung. Band 4, BLV 1965.
1965. A Simplification of the Volume Tarif Systems (*O simplificarea a sistemelor de elaborare a tabelelor de volume*). IUFRO Stockholm, 27-09/01-10-1965.
1967. Österreichische Beiträge auf dem Gebiet der Holzmess- und Ertragslehre (*Contribuții austriece în domeniul dendrometriei și al științei producției forestiere*). AFZ Wien, 1/67
1968. Punktstichprobe für die Forsteinrichtung (*Sondaje punctuale pentru amenajarea pădurilor*). Forst- und Holzwirt, Heft 11.
1968. Zur Bewertung der Sozialfunktionen des Waldes in Stadtnähe (*Cu privire la evaluarea funcțiilor sociale ale pădurii în apropierea orașelor*). Jagdzeitung, Heft 6.
1968. Zur Gesetzmässigkeit der Flächenverteilung von Bäumen (*Cu privire la legitatea distribuției pe suprafață a arborilor*). Allgemeine Forst und Jagdzeitung, Heft 9.
1969. Les objectifs generaux de l'amenagement dans les pays de l'Europe et dans les pays developpes en dehors de l'Europe (*Obiectivele generale ale amenajamentului în țările Europei și în țările din afara*

- Europei*). IUFRO Sect. 25 Sept. 1969. Bucurest-Roumanie.
1969. Wirtschaftstheoretische Begründung der Waldwertschätzung (*Fundamentarea din punctul de vedere al teoriei economice a estimării valorice a pădurilor*). Forst- und Holzwirt, Heft 23.
1970. Wirtschaftstheorie und Zielsetzung in der Forstwirtschaft (*Teoria economică și stabilirea obiectivelor în economia forestieră*). Forstarchiv Heft 10.
1971. Zu einer Neuorientierung der Forstwissenschaften (*Spre o nouă orientare a științelor forestiere*). Allgemeine Forst- und Jagdzeitung
1972. Intensivierung der Holzvorratsinventuren zur Beschaffung von Hilfsmitteln für die Forst- und Holzwirtschaft in Entwicklungsländern (*Intensivizarea inventarierilor masei lemnoase în vederea realizării unor mijoace ajutătoare pentru economia forestieră și cea a lemnului din țările în curs de dezvoltare*).
1973. Spatiale Variation und Punktstichproben (*Variația în spațiu și sondajele punctuale*). Allgemeine Forst- und Jagdzeitung, Heft 12.
1976. Verpflichtung der Forstwirtschaft in der Forstwissenschaften (*Datoria economiei forestiere față de științele forestiere*). AFZ Nr. 3.
1977. Allgemeingültigkeit forstlicher Prinzipien (*Valabilitatea generală a principiilor forestiere*). Forstarchiv, Heft 12.
1977. A etica da profissao florestal (Etica profesiunii de silvicultor). Rev. Floresta Nr. 2.
1977. Inventario Florestal Intensivo (*Inventarierea intensivă a pădurilor*). Rev. Floresta Nr. 2.
1977. Sustained Yield as a Basic Principle to Economic Action (*Producția susținută ca principiu de bază al acțiunii economice*). Lexington Books. D.C. Heath a Co. Lexington, Massachusets. Toronto.
1981. Ist eine neue Auffassung der Forstwissenschaften notwendig (*Este necesară o nouă interpretare a științelor forestiere?*) Vortrag Göttingen, 23-04-1981
1983. Das Entropieprinzip in der Forstwirtschaft (*Principiul entropiei în economia forestieră*). Sarajevo 1983. Jugosl. Ubers. Publ. v. Akademija Nauka i Umjetnosti Bosne i Hercegovine. Povodom Jubileja Pavla Fukareka.
1993. Actualizacion en Inventarios Forestales (*Actualizarea în inventarierea pădurilor*). Vortrag an der Universidad Austral de Chile. Valdivia.
1993. Nachhaltige Nutzung de natürlichen Ressourcen. - Eine globale ethische Herausforderung (*Utilizarea durabilă a resurselor naturale - o provocare etică globală*) Vortrag bei der Forstl. Hochschulwoche an der Forstl. Abteilung Tharandt der Technisc Universitat DRESDEN.